

DỰ ÁN ĐỀ HSG KHỐI 9

NĂM HỌC 2024 - 2025

Môn: Ngữ văn

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

A. ĐỀ

Câu 1. Nghị luận xã hội (8,0 điểm)

Ngày xưa có một cô gái nhà quê mang một cái tên xấu xí là Marie. Cô đi khắp khiêng và mắt thì lé. Cha mẹ của cô cũng thường chửi mắng cô rất nặng nề. Tất cả điều đó khiến cô căm ghét mọi người. Một hôm, cô đi nhờ cô phụ giúp cho người làm vườn ở trong làng mình, bỗng người vợ ông này đột nhiên bảo cô: Coi kìa, em có đôi tay đẹp quá Marie ơi! Sao không đến đây mà chăm sóc hoa với cô? Ban đầu, Marie tưởng bà này chế giễu mình. Nhưng sau đó, người vợ của kẻ làm vườn đã giúp cô gái kết những bó hoa thật đẹp mang ra chợ bán. Đó là giai đoạn Marie bắt đầu lột xác: Cô săn sóc đôi tay mình, rồi chăm sóc đến mặt mày thân thể mình, rồi sửa soạn sự ăn mặc và cả dáng đi. Cuối cùng cô trở thành người bán hoa thực thụ. Một hôm, một kiến trúc sư trẻ tuổi đến ngắm hoa cô bày bán và khen: Những bó hoa của cô tuyệt đẹp cô à! Chưa bao giờ Marie lại thẹn đỏ mặt một cách dễ thương như hôm nhận được lời khen tặng ấy. Sau đó, cô đã làm vợ người kiến trúc sư, rồi cô theo học một cách say mê môn trang trí và trở thành một trong những người chung hàng nổi tiếng của thủ đô Paris. Nhưng phải nhận rằng cô đã may mắn gặp được người vợ của kẻ làm vườn biết nhìn thấy cô có đôi bàn tay đẹp.

(Trích Đắc nhân tâm, Bí quyết của thành công – Dale Carnegie, NXB Thanh Niên, 2008, tr.290)

Suy nghĩ của anh /chị về ý nghĩa nội dung của câu chuyện trên bằng một bài văn ngắn khoảng 02 trang giấy thi

Câu 2 Nghị luận văn học (12,0 điểm)

Bàn về tác phẩm văn học, có ý kiến cho rằng: “Tác phẩm văn học chân chính bao giờ cũng là sự tôn vinh con người qua những hình thức nghệ thuật độc đáo.”
Hãy làm sáng tỏ ý kiến trên qua một số văn bản truyện mà anh/chị đã đọc.

B. HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
1	Hãy viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của anh/chị sau khi đọc câu chuyện.	8.0đ
	I. Về kĩ năng:	

	- Thí sinh nắm vững và biết cách làm kiểu bài nghị luận xã hội. - Kết hợp nhuần nhuyễn các thao tác lập luận: giải thích, phân tích, chứng minh, bình luận... dẫn chứng tiêu biểu, chọn lọc, lí lẽ thuyết phục.... - Bố cục rõ ràng, mạch lạc, hành văn trong sáng, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu.	
	II. Về kiến thức: Thí sinh có thể trình bày theo nhiều cách nhưng luận điểm phải rõ ràng, lí lẽ và dẫn chứng hợp lý. Khuyến khích bài làm sáng tạo. Cần làm rõ được các ý chính sau:	
	1. Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: Giới thiệu được câu chuyện và giới thiệu vấn đề nghị luận: cách ứng xử với những người không may mắn và cách ứng xử trước những lời khen - chê của người khác, nhìn nhận giá trị của bản thân.	0.5đ
	2. Giải thích - Trong cuộc sống sẽ có những con người không được may mắn như người khác nhưng họ được tôn trọng, tin cậy, được nhìn thấy giá trị, khả năng đang còn tiềm ẩn, sẽ có được niềm tin vươn lên. - Khi có những lời đánh giá, khen chê người khác, cần xem lời khen chê đó ảnh hưởng đến cảm xúc của người khác hay không.	2.0đ
	3. Bàn luận - Những lời nhận xét và thái độ của những người xung quanh dù tốt hay xấu đều có tác động đến cuộc sống của mỗi người. + Những lời khen ngợi, động viên chân thành sẽ giúp con người tự tin và cố gắng hoàn thiện bản thân. + Những lời dè bĩu, chê bai sẽ khiến con người đánh mất niềm tin vào bản thân và trở nên bi quan, chán nản, thậm chí có người nghĩ đến những cách giải quyết tiêu cực. + Cô bé Marie trong câu chuyện là một ví dụ: Cha mẹ cô thường chửi mắng cô nên cô căm ghét họ và luôn mang mặc cảm tự ti. Nhưng nhờ có lời khen chân thành của vợ kẻ làm vườn mà Marie nhận ra giá trị của mình và quyết tâm thay đổi để rồi cuối cùng cô trở thành người thành công và hạnh phúc. - Cuộc sống muôn màu muôn vẻ, mỗi người sinh ra đều có số phận riêng của mình. + Những người may mắn sẽ có cuộc sống hạnh phúc, viên mãn. + Không ít những người vì một lí do nào đó mà thất bại trong sự nghiệp; có những người ngay từ khi sinh ra đã nghèo hèn hoặc phải mang những khiếm khuyết trên cơ thể...	5.0đ

	+ Số ít trong họ sẽ cố gắng vượt qua nghịch cảnh nhưng đa phần họ luôn mang mặc cảm, thái độ tự ti trong lòng; hơn nữa họ luôn bị người đời dòm ngó, dèm pha, coi khinh dè bieu, người lắc đầu thương hại... - Mặt trái: + Trong cuộc sống, không phải lúc nào lời khen cũng mang ý nghĩa tích cực mà đơn thuần chỉ để lấy lòng, nịnh hót. + Nhưng cũng có những lời phê bình thẳng thắn sẽ giúp ta nhìn nhận bản thân và sống tốt hơn. - Quan điểm của bản thân: + Đứng trước những lời khen - chê, mỗi người cần phải xem xét kỹ xem có đúng với mình hay không để thay đổi cho phù hợp. + Mỗi người cần có những lời nhận xét đúng đắn, kịp thời, cần tránh thái độ chê bai khinh miệt mà thay vào đó là lời góp ý nhẹ nhàng, chân thành.	
	4. Bài học nhận thức và hành động: - Cách đánh giá, khen - chê đối với người khác thể hiện trình độ văn hóa, sự khéo léo trong giao tiếp của con người. - Người biết đối diện với những lời khen - chê và có thái độ, sự thay đổi phù hợp là người có bản lĩnh, nắm bắt được “bí quyết của thành công”.	0.5
2	Bàn về tác phẩm văn học, có ý kiến cho rằng: “Tác phẩm văn học chân chính bao giờ cũng là sự tôn vinh con người qua những hình thức nghệ thuật độc đáo.” Hãy làm sáng tỏ ý kiến trên qua một số văn bản truyện mà anh/chị đã đọc.	12đ
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học: có đủ mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề	0.5đ
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Mối quan hệ giữa nội dung phản ánh và hình thức thể hiện của một tác phẩm văn học.	0.5đ
	c. Triển khai vấn đề nghị luận cần đảm bảo các luận điểm	
	1. Giải thích ý kiến - “ Tác phẩm văn học” : sản phẩm sáng tạo bằng nghệ thuật ngôn từ của nhà văn, nhà thơ, là hình ảnh chủ quan của thế giới khách quan. - “Tác phẩm văn học chân chính bao giờ cũng là sự tôn vinh con người”: tác phẩm có giá trị, vì con người, đề cao con người. - “Hình thức nghệ thuật độc đáo”: sự mới lạ, sáng tạo, hấp dẫn và khác biệt về việc sử dụng các phương tiện nghệ thuật. => Chốt: Một trong những tiêu chí đánh giá tác phẩm văn học chân chính là	2.5đ

	sự hài hòa, thống nhất giữa nội dung và hình thức	
	2. Làm sáng tỏ ý kiến qua một số văn bản mà anh/chị đã tiếp xúc - Lựa chọn một số văn bản truyện mà anh/chị đã tiếp xúc phù hợp để làm sáng tỏ vấn đề nghị luận (ít nhất 02 văn bản). - Thể hiện rõ sự hiểu biết về hoàn cảnh ra đời tác phẩm, hoàn cảnh lịch sử, kiến thức về xã hội ...liên quan tới tác phẩm. (1.5điểm). - Làm rõ được các đặc điểm về nhân vật qua các chi tiết cụ thể. Mục đích: Làm sáng tỏ sự tôn vinh vẻ đẹp phẩm chất, tâm hồn con người được tác giả gửi gắm qua hình ảnh nhân vật đó. (4.0 điểm). - Những khám phá sáng tạo nghệ thuật độc đáo trong tác phẩm để tôn vinh vẻ đẹp phẩm chất, tâm hồn con người: ngôn ngữ, nghệ thuật xây dựng nhân vật, người kể chuyện ... (1.5 điểm)	
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: đảm bảo đúng chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Trình bày khoa học, sạch đẹp.	0.5
	e. Sáng tạo: - Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề cần nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ, biết vận dụng lí luận văn học trong quá trình phân tích. - Biết đánh giá khái quát giá trị của các văn bản truyện đã phân tích, rút ra bài học cho người sáng tác và người tiếp nhận. - Biết liên hệ vấn đề nghị luận với thực tiễn đời sống, văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc	1.0